

FDIH - Foreningen for Distance- og Internethandel
Børsen
1217 København K

Dato: 21. maj 2014

Sag: FO-14/05433-2

Sagsbehandler: /tmn

Forhåndsbesked

Vi har modtaget FDIH's henvendelse, hvor I beder om en forhåndsbesked efter markedsføringslovens § 25.

I spørger, om det vil være i overensstemmelse med forbrugeraftaleloven, hvis jeres medlemmer vælger at lade fortrydelsesretten løbe fra varen bliver leveret til

- 1) forbrugerens postkasse,
- 2) en garage, et skur eller et legehus i forbrugerens have, hvis det er aftalt, at levering skal ske der
- 3) forbrugerens arbejdsplads, hvis det er aftalt,
- 4) en pakkeautomat, eller
- 5) en butik, hvor forbrugeren kan hente varen.

I beder mig også oplyse, hvornår fortrydelsesfristen begynder at løbe, hvis varen returneres til sælgeren, fordi kunden ikke henter varen, og om sælgeren kan kræve udgifterne til håndtering af varen og evt. genfremsendelse af denne dækket af kunden. I spørger også, om kunden, hvis købet fortrydes efter, at varen er blevet returneret til sælgeren, skal betale udgifterne til varens returnering, og om disse udgifter kan modregnes i køberens krav på tilbagebetaling af købesummen.

Det fremgår af forbrugeraftalelovens § 19, stk. 2, nr. 2, at fortrydelsesretten løber fra:

"..., den dag, hvor forbrugeren eller den af forbrugeren angivne tredjemand, dog ikke transportøren, får varen i fysisk besiddelse,"

Efter forbrugeraftalelovens § 33 kan § 19, stk. 2, nr. 2, ikke fraviges til skade for forbrugeren.

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

Fax 41 71 51 61

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

forbrugerombudsmanden@kfst.dk

www.forbrugerombudsmanden.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)

Direktivets artikel 20, som vedrører risikoens overgang, anvender ligesom § 19 udtrykket "fysisk besiddelse". Det er på den baggrund vores opfattelse, at udtrykket "fysisk besiddelse" skal forstås på samme måde, hvad enten der er tale om fortrydelsesrettens starttidspunkt eller risikoens overgang. Artikel 20 er gennemført i købelovens § 73.

Det fremgår af bemærkningerne til købelovens § 73, jf. lov nr. 1460 af 17. december 2013 (lovforslag L 40, fremsat af justitsministeren den 9. oktober 2013), at:

"Begrebet besiddelse forudsættes såvel i relation til den foreslåede stk. 2, som i den gældende stk. 1 i § 73 at indebære, at den fysiske besiddelse af eller kontrol over genstanden er overgået til køberen. Med kontrol forstås i den forbindelse rådighed over varen frem for besigtigelse/gennemgang af det leverede."

Det er på den baggrund og i lyset af bestemmelsens ordlyd vores opfattelse, at varen må anses for at være kommet i forbrugerens eller den af forbrugeren angivne 3. mands fysiske besiddelse, når kontrollen over varen er overgået til forbrugeren eller den af forbrugeren angivne 3. mand. Kontrollen over varen kan kun siges at være overgået til forbrugeren, når sælgeren eller sælgerens repræsentant ikke også har kontrol med eller adgang til at råde over varen.

Ved vores fortolkning har vi også inddraget hensynet til, at den erhvervsdrivende skal have mulighed for at sikre sig bevis for, hvornår varen kommer i forbrugerens eller 3. mands fysiske besiddelse.

Jeres spørgsmål kan derfor besvares således, at fortrydelsesfristen begynder at løbe, når varen er lagt i forbrugerens postkasse, når den efter aftale med forbrugeren er lagt i et skur el.lign. i forbrugerens have, eller når den er afleveret på forbrugerens arbejdsplads.

Varen kan derimod ikke anses for at være kommet i forbrugerens fysiske besiddelse, når den er lagt i en pakkeautomat eller i en butik, hvor forbrugeren kan afhente den, idet sælgeren eller sælgerens repræsentant i disse tilfælde fortsat har adgang til at råde over varen. I disse tilfælde begynder fortrydelsesfristen først at løbe, når forbrugeren, eller forbrugerens repræsentant, afhenter varen.

Vedrørende spørgsmålet om, hvornår fortrydelsesfristen begynder at løbe, hvis forbrugeren ikke henter varen i fx den forretning, hvor den ligger til afhentning, kan jeg oplyse følgende:

Hvis varen ikke kommer i forbrugerens fysiske besiddelse, begynder fortrydelsesfristen ikke at løbe. I de i nr. 4 og 5 nævnte tilfælde vil en vare, der ikke bliver hentet, blive sendt tilbage til sælgeren.

Køberen kan fortryde et køb, selvom han eller hun ikke har fået varen i fysisk besiddelse. Sælgeren vil dog ikke være forpligtet til at tilbagebetale købesummen, før køberen i en utvetydig erklæring giver meddelelse om sin fortrydelse. Der kan imidlertid være praktiske problemer forbundet med opbevaring af varen, indtil køberen tilkendegiver sit ønske.

Problemet kan evt. løses på den måde, at sælgeren retter henvendelse til køberen, og opfordrer ham eller hende til at oplyse, om købet fastholdes, eller om kunden ønsker at udnytte sin fortrydelsesret. Modtager sælgeren ikke et svar, må sælgeren formentlig kunne gå ud fra, at købet er fortrudt. Fastholdes købet, må køberen som udgangspunkt betale for at få varen genfremsendt, medmindre tilbagesendelsen skyldes sælgerens forhold – fx at varen ikke blev leveret på det aftalte tidspunkt, og forbrugeren derfor ikke var til stede for at tage imod varen.

Der vil ikke kunne kræves betaling for håndtering af varen i forbindelse med kundens fortrydelse. Det fremgår således af forbrugeraftalelovens § 22, at den erhvervsdrivende skal tilbagebetale alle beløb, inklusive eventuelle leveringsomkostninger, modtaget fra forbrugeren. Bestemmelsen kan ikke fraviges til skade for forbrugeren, jf. § 33.

Det fremgår af § 24, stk. 2, at forbrugeren afholder de direkte udgifter i forbindelse med tilbagelevering af varen. Hvis varen er blevet returneret, fordi kunden ikke har hentet den, og kunden fortryder købet, må udgifterne til tilbagesendelse af varen – hvis der har været afholdt sådanne udgifter – kunne fradrages i købesummen, forudsat at køberen er informeret om dette i overensstemmelse med forbrugeraftalelovens § 8, stk. 1, nr. 12.

En forhåndsbesked indebærer ikke en egentlig stillingtagen til lovligheden af den pågældende markedsføringsforanstaltning. Det er i sidste ende er domstolene, der afgør, hvorvidt denne fortolkning er i overensstemmelse med forbrugeraftalelovens regler.

En forhåndsbesked binder dog Forbrugerombudsmanden i den forstand, at han ikke efterfølgende på eget initiativ kan gribe ind over for den erhvervsdrivende i anledning af en foranstaltning, som er dækket af forhåndsbeskeden og iværksat inden rimelig tid efter forhåndsbeskedens afgivelse.

Der vil dog efterfølgende kunne forekomme klager vedrørende jeres medlemmers fremgangsmåde, hvor forbrugere eller andre erhvervsdrivende fremhæver nye momenter, som ikke allerede har været inddraget i vores

overvejelser. Dette vil kunne medføre, at vi må tage sagen op til fornyet bedømmelse i lyset af de fremførte synspunkter.

Med venlig hilsen

Henrik Øe